

og som ikke blot, hvor vi Smaasolk komme lidt bag efter, men særlig i de store Lande har været vel egnet til at samle Masserne i Opposition mod den bestaaende Samsfundsorden. Jeg anser det for en Ulykke, om disse to Stormagter, Militarismen paa den ene Side og Arbejderbevægelsen paa den anden, i sin Tid skulde komme til at tørne sammen, det vilde nemlig da komme til at gaae ud over Middelfstanden og de besiddende Klasser. Jeg antager, at tilbørlig Hensyntagen til den Side er den eneste Afleder til at undgaa de Kystelser, som der ganske vist er en Fare for skulde fremkomme fra Arbejderstanden. Hertil skal jeg indskrænke mig.

Klein: Man kan, som bekendt, se paa hvad der foregaaer i Verden imed forskjellige Dine. Den nærmest liggende politiske Betydning er jo de Valg, som have ført os ind i Salen. Disse have allerede været Gjenstand for Betragtning fra forskjellige Sider; det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds (Holstein) har kastet et Blik paa dem, og det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Korsgaard) har ligeledes hentydet til Betydningen af disse Valg. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa. Det er mig ganske klart, at man kan se paa Resultatet af Valgene med forskjellige Dine og udfrage forskjellig Lære deraf. Den Lære, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds vilde drage deraf, var den, at den Forskydning, som han kaldte det, der havde fundet Sted, skulde ligesom lægge en Dæmper paa Tilbørligheden til at vise Smødelommen; der skulde formentlig ligge den Lære i de stedfundne Valg, at man fra, hvad man maatte kunde kalde det forhandlende Venstres Side, ikke skulde være for redebon til at gjøre Tilbud til det andet Thing eller Regjeringen. Jeg mener nu, at denne Maade at se paa er meget urigtig, jeg drager en ganske anden Lære af det Påserede end det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds. Hvorvidt det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds har Ret i de Betragtninger, han anstillede, skal jeg ikke komme ind paa. Jeg vil kun sige, at ligesom det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) hørte jeg med en vis Tilfredsstillelse den ærede første Talers Bemærkninger i Dag, men jeg bør sige til, at det var med endnu større Tilfredsstillelse, at jeg hørte det Svar, der fremkom fra det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds. Jeg sigter ikke her til enkelte Udtalelser, men jeg sigter mere, om jeg saa maa sige, til den Tone, der gik igennem

hans Foredrag lige saa vel som gennem den første ærede Talers Foredrag i Dag. Det forekommer mig, at der virkelig klang gennem begge disse Foredrag, men navnlig gennem det ærede Medlems for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds, et alvorligt Ønske om at komme ud over de nuværende Tilstande, og jeg har ikke kunnet negte mig selv den Tilfredsstillelse at sige et Par Ord i den Anledning. Jeg tør jo vel nok sige, at det Program, paa hvilket jeg har stillet mig til Valg, denne Gang som forrige Gang, væsentlig har været dette, at man først og fremmest fremfor al Ting skulde se at komme tilbage i de saakaldte normale Tilstande, og enhver Udtalelse, der fremkommer paa Thing i den Retning, kan jeg jo altjaa ikke andet end paahøre med ublandet Tilfredshed. Den første ærede Taler antydede, som bemærket af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds, at naar man skulde komme ud af de nuværende Tilstande, da maatte det ske derved, at der blev givet, som han udtrykte sig, Garantier for, at Folkethingets konstitutionelle Rettigheder bleve fuldt ud respekterede. Han antydede ikke nærmere, hvorledes han havde tænkt sig, at dette skulde ske. Jeg siger, ligesom det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds, at dette forekommer mig meget heldigt og naturligt, idet det næppe vilde være Tidspunktet til nu at udtale sig nærmere dertil. Naar det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds gjorde den Bemærkning, at det kom an paa, hvad man forstod ved Folkethingets grundlovmæssige Rettigheder, kan jeg igjen erklære mig ganske enig med den sidstnævnte Rigsdagsmand. Efter min Mening er det det, hvorefter Striden har staaet igennem den lange Række af Aar: Hvilke ere Folkethingets grundlovmæssige Rettigheder? Man har fordret dem respekterede, og fra den anden Side har man sagt: Vi kræve dem ikke. Spørgsmaalet er, hvad der skal forstås ved de grundlovmæssige Rettigheder. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds søgte at komme noget nærmere ind paa dette Spørgsmaal, idet han mente, at det i Virkeligheden kom an paa, om man fordrede den saakaldte Nei-Net for Folkethinget respekteret og da paa hvilken Maade. Den nævnte ærede Taler hittede, at denne saakaldte Nei-Net var fordret respekteret; man havde villet gjøre den gjældende fra Venstres Side, stundom paa en saadan Maade, at det i Virkeligheden blev ensbetydende med ikke at ville anerkjende de andre Statsmagtens Faktors Stilling efter Grundloven. Dette kan være sandt. Hvad jeg ønskede at bringe